

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

7
—
1910

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ★ BAS. N. GRÉGORIADÈS

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008
ΙΟΑΝΝΙΝΑ 2008

ΒΙΒΑΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Hubert Pernot Anthologie populaire de la Grèce moderne. Paris. Mercure de France. MCMX. Βιβλίον τελ. 276.

Τὰ δημοτικά ἡμῶν ςματα τὸν ἀλόγως ἕνωρις εἶλκυσσαν τὴν προσοχὴν τῶν ξένων. Ήδη τῷ 1676 ὁ Γάλλος La Guilletière ἔγραψε περὶ κώτῶν ἐν τῷ προλόγῳ τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ Lacédémone ancienne et nouvelle τάξις· «Τὰ τραγούδια τῆς δημόσου Ἑλληνικῆς τάντυχούνται σήμερον ἐν ταῖς κώμαις τοῦ Παρνασσοῦ καὶ ἐν τοῖς ἄντροις τοῦ Ἐλικάνως δὲν εἰναι ἵσως ἀνάξια νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὰ ἑξάρετα ποιήματα τῆς ἀρχαιότητος». Μετὰ δὲ ἵκατὸν περίπου ἔτη, ἀλλο; Γάλλος περιηγητής, ὁ Guys, ἔλεγε· «Γινώσκω, διτὶ οἱ Ἑλληνες ποιῶται τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων εἰζεύρουσι νὰ φύλλωσι τὸ ἥσδον καὶ τὸ ἔχρ καθὼς ὁ Ἀνακρέων καὶ διτὶ ἐν τοῖς ἄσμασιν αὐτῶν εὑρίσκονται σπινθῆρες πυρὸς ποιητικοῦ, οπερὶ οὐδαμῶς ἑξελίπε περὶ κύτοις». Από δὲ τοῦ δεκάτου ἑνάτου αἰώνος ἥργισεν ἐναρμίλλως παρὰ τοὺς Ἐσπερίοις ἡ ἀσχολία περὶ τὴν περισυναγωγὴν καὶ ἐκδόσιν Ἑλληνικῶν δημοτικῶν ἄσμάτων. Λόγος ὁ μέγας Γκαϊτε θέλγηθη ὡν¹ αὐτῶν καὶ μετεφύτευσεν ὅλιγα τινὰ εἰς τὸν γερμανικὸν Παρνασσόν. Η Ἰταλία ἀπό τοῦ Θωμασσίου (1842) μέχρι τοῦ Παβολίνη (1905), περὶ οὐδὲ ίδε Néou Ἑλληνομνήμονος Τόμ. B' σ. 382 κ. ἐ., δὲν ἔπαινε δεικνύουσα δι' ὥραιών μεταφράσεων τὸν πρὸς τὴν δημόση Ἑλληνικὴν ποίησιν θαυμασμὸν αὐτῆς. «Ἄλλ' ίδιας προσοχῆς ἡξιώθησαν τὰ δημοτικὰ ἡμῶν ἄσματα ἐν Γαλλίᾳ, καὶ οἱ Γάλλοι ηύτυχησαν νάπογευθῶσιν αὐτῶν διὰ τῶν μεταφράσεων τοῦ Fauriel (1824), τοῦ κόμιτος Marcellus (1851), τοῦ Legrand (1874). Επιδὴ δὲ αἱ ἐκδόσιες αὗται τοῦτο μὲν ἀπηρχαιώθησαν, τοῦτο δὲ ἀπειθησαν σπάνιαι παρέστη πράγματι ἀνάγκη νέας Ἀνθολογίας, ἣν καὶ παρισκεύασσεν ὁ κ. Pernot.

Ο κ. Pernot δὲν εἶναι ἀγνωστος εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Néou Ἑλληνομνήμονος. Ιδε Τόμ. A' σ. 115 κ. ἐ. Διατρίψας ἐπὶ μακρὸν

κατὰ τὰ νεαρά αὐτοῦ ἦτη ἐν Ἀθήναις καὶ εἰλικρινῶς ἀγαπήσας τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὸ ὑμετέρου ἔθνος, ἡξιώθη τῆς εὐκαιρίας νὰ προκύψῃ περαιτέρω τὰς γλωσσικὰς αὐτοῦ μολέτας διὰ διαφόρων περιηγήσεων ἐν ταῖς τούρκοχριστουμέναις Ἑλληνικαῖς χώραις καὶ δὲν ἔπαισεν ἀσχολούμενος ἐνδελεχῶς περὶ τὴν νέαν Ἑλληνικήν. Ήτο λοιπὸν ἀρμοδιώτατος πρὸς ἐπιτέλεσιν τοῦ ἀναληφθέντος ἔργου, ὅπερ ἀπέβη ἐπιτυγχεστατού.

"Ἐχων τελείαν γνῶσιν τῆς παρ' ἡμῖν λαογραφικῆς καὶ γλωσσικῆς κινήσεως, ἡδυνήθη νὰ ἐκλεῖῃ ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἐν Γαλλίᾳ συλλογῶν, ὃν εὐγνωμόφως ἐποιήσατο ικανῶς εὑρεῖαν χρῆσιν, καὶ ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἐκδεδόμενῶν ἀριστα πράγματα δείγματα τῆς δημόδους ἡμῶν ποιήσεως, ἀτινα παρέχει ἐν μεταφράσει. 'Οποῖαι δ' αἱ μεταφράσεις αὐτοῦ λέγει αὐτὸς ἐν τῷ προλόγῳ· «Ο ἀναγνώστης δὲν οὐ φέξῃ βιεβαίως ἡμᾶς, μὴ θελήσαντας νὰ θυσιάσπωμεν ἐνταῦθα τὴν ἀκρίβειαν εἰς τὴν γλαφυρίαν καὶ ἀκολουθήσαντας πάντοτ' ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ κείμενον, ὅπερ προετιθέμεθα νὰ μεταφράσωμεν. 'Τὸ τὴν γαλλικὴν ἐκφρασιν οἱ μὲν "Ἐλλῆνες Θάνεύρωσιν, ἐλπίζομεν, εὐκόλως τὴν ίδιαν ἱστῶν, οἱ δὲ ἡμέτεροι συμπολῖται θὰ ἴθισθῶσι ταχέως εἰς τινὰς φρασεολογικοὺς ιδιωτισμοὺς, οὓς ἰθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νὰ διατηρήσωμεν, ὅπως δώσωμεν δοσον ἐνεστιν ἀκριβεστέρων ιδέαν τοῦ πρωτοτύπου». Καὶ ἀληθῶς κατώρθωσεν ὁ μεταφραστὴς νάποδώσῃ πιστῶς τὰ πρωτότυπα, ἀλλὰ χωρὶς νάποστῃ τῆς γλαφυρίας, καθ' ἀμετριοφρόνως ὄμολογει.

Τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς ἑννέα τμῆματα· α') φύματα ἡρωικὰ ἐκ τοῦ ἀκριτικοῦ κύκλου (5)- 6') φύματα ἱστορικὰ καὶ κλέφτικα (17)- γ') φύματα θρύλων (*légendaires*), ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ πλαστὰ τραγούδια τοῦ Passow (21)- δ') φύματα ἵρωτικά (35)- ε') φύματα θίμων (2, "Ἄγιος Βασίλειος, Περπεριά")- σ') νανουρίσματα (7)- ζ') φύματα γαμήλια (8)- η') φύματα τῆς ξενιτειας, τοῦ Χάρωνος, μυρολόγια (20) καὶ θ') δίστιχα (18 ἀρχαῖα, 164 νεώτερα). 'Εκάστου τμήματος προτάσσεται βραχεῖα προδιοίκησις περὶ τῶν κυριωτέρων φύμάτων, ἐν δὲ τῷ τέλει ἔπειται Πίναξ τῶν πηγῶν, ἐξ ὧν ἐλήφθη ἔκαστον τῶν φύμάτων. Προέρχονται δὲ ταῦτα ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν κρητικῶν φύμάτων τοῦ Γιανναράκη, τῶν Φυγάδων τοῦ Τριανταφυλλίδου, τῶν ἐκδόσεων τοῦ Passow, τοῦ Legrand, τοῦ

Wagner, τοῦ Schmid, τοῦ Μανουσάου, τοῦ Ἀραβαντινοῦ, τοῦ Λιλέκου, τοῦ Φαρδοῦ, τοῦ Χασιώτη, τοῦ Παπαζαφειροπούλου, τοῦ Κανελλάχη, τοῦ Τσεφαρίκη (Διανοτράγουδα), τοῦ Βέη. 'Οκτώ φρεματά είναι χιακά, ἀναγραφέντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μεταφραστοῦ.

Dr. Joseph Schuster Die Expedition des bayer. Hilfskorps nach Griechenland 1832-1833 in sanitätsgeschichtlicher Hinsicht nach den Akten des K. B. Kriegsarchivs. Sonderabdruck aus dem «Oberbayerischen Archiv (zugleich Forschungen zur Geschichte Bayerns)» Bd. 54 Heft. 1. Eis 808. 41.

'Ἐν τῷ βιβλίῳ μου Λόγοι καὶ ἀναμνήσεις ἐκ τοῦ Βορρᾶ ('Ἐν Ἀθήναις 1909) σ. 191-206 ἴξθηκα ὅπόσον πλουσίαν ὅλην ἀναφερομένην εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν τῶν μέσων αἰώνων, ιδίως δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς τουρκοκρατίας καὶ μάλιστα τοῦ Ἰθνικοῦ ἀγῶνος περιλαμβάνει τὸ Στρατιωτικὸν ἀρχεῖον (Kriegsarchiv) τοῦ Μονάχου. 'Οπόσον δὲ διδακτικὰ ἡδύναντο νὰ είναι τὰ πορίσματα τῆς ἐρεύνης τῶν ἐν τῷ ἀρχείῳ ἔκεινων ἀποχειμένων Ἕγγράφων καταφαίνεται ἀριθμόλως ἐκ τῆς προκειμένης συγγραφῆς, ἐν ᾧ ὁ κ. Schuster ἔσταζε ὑπὸ ὑγιεινὴν ἐποψίαν τὰ περὶ τῆς βαυαρικῆς ἐπικούρου στρατιᾶς τῆς ἀκολουθησάσης εἰς τὴν Ἐλλάδα τὸν νεαρὸν πρῶτον αὐτῆς βασιλέα. 'Οθωνας δυνάμει τοῦ ἀρθρου 14 τῆς ἐν Λονδίνῳ μεταξὺ τῶν προστατίδων δυνάμεων τῇ 25 Ἀπριλίου 1832 ὑπογραφείσης συνθήκης. 'Ο συγγραφεὺς, ἵστρος Δων, παραχολουθεὶ τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τοῦ βαυαρικοῦ ἐπικούρου στρατοῦ ἀπὸ τῆς ἐκ Βαυαρίας ἐκκινήσεως μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ἐν Ἐλλάδι ἐντολῆς αὐτοῦ. Βογδαῖται δὲ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ἐκ τοῦ πλουσίου ὄλικοῦ τοῦ ἀρχείου, ἐν φυρίως ἐν πληρεστάτῃ τάξει καὶ ἀφθονίᾳ ἀπόκεινται τὰ Ἕγγραφα τάναφερόμενα εἰς τὸ ἵετος 1833. Δύο δὲ είναι αἱ κυριώταται πηγαὶ, αἱ ἴκθεσις τῶν διευθυνόντων ἱατρῶν Fleschuez καὶ Heisler. Καλὸς δὲ κλινικὸς παρατηρητὴς είναι καὶ ὁ ἱατρὸς Mahlmeister. Αἱ κλινικαὶ αὐτοῦ παρατηρήσεις ἔχρησίμευσαν τὰ μέγιστα εἰς τὸν ἀκριβῆ καθορισμὸν τῶν ἀσθενειῶν τῶν Βαυαρῶν, αἵτινες είναι πολλάκις δυξδιάγνωστοι, ἀτε δηλούμεναι διὰ διαφόρων συνωνύμων, Δων τινα ἔχουσιν ἀποβῆξένα εἰς τὴν σημερινὴν ἱατρικὴν ὄνοματολογίαν. Γίνεται δὲ ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων τοῦ Mahlmeister σαφές, ὅτι τὸ ἥμισυ τῶν ἀσθενειῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ. 'Αλλὰ καὶ